

JENEI GYULA

A ház

anyai nagyapáméknak jókora, tornácos házuk lesz, tágas kamrával, ahová szeretek majd beszökni. a létra fokai lépcsőnek is beillenek, a padlás pedig lomtalan, mégis titkokkal tele. a házhoz tapadva földes alsókonyha áll, amellet, ereszalatti fecskéfészkekkel, hatalmas istálló. kisgyerekkoromban talán még egy-két tehén is kérődzik benne, de nem kizárt, hogy más ólak jószágait vetíti oda a képzelet tévesen. később majd inkább az üres jászolra emlékszem, meg a ketrecekre, amelyek tele lesznek fehér és fekete nyulakkal, és zöldet kell szedni nekik. és majd szedem a zöldet, és a nyulak meg komótosan rágják, és gyakran megbetegszenek, és hólyagok nőnek a fülükön, az orruk környékén, és akkor ecsetelni kell őket valami piros folyadékkal. de egy idő után már csak baromfik kapirgálnak az udvaron. otthon betonos szobánk lesz, de nagyapámékét padló borítja. ha a hűvös, télen felfűthetetlen, mert nemigen használt tisztaszobájukban alszom, nem merem kidugni a lábamat a dunyha alól, de nem csak a hideg miatt. a padló nyikorgásától, a bútorok recsenéseitől is félek majd; nagyszüleim gyakran mesélnek javas emberekről, boszorkányokról, egy vénasszonyról például, aki éjszakánként fekete kutya képiében mutatja magát, s amikor egyszer valaki féltéglát vág hozzá, másnap húzza a lábát. nagyapám néha elküld vízért, erősödjek, úgyis olyan nádszál leszek. zománcozott és alumínium kannában hordom a vizet, s kannafedőből iszok. apai nagyanyám, ha látná, leteremtene, mert kannafedőből csak a parasztok isznak, de hát anyám szülei parasztok. amikor évtizedek múlva újra elutazom a faluba, még meglesz a kerek kút, s kipróbálom, működik-e. szakaszosan, vastagon indul meg a vízszugár, tócsa áztatja a beton melletti földet, és szomszédos darazsak villóznak a vakító fényben. de felülírom majd a látványt, megsemmisítem a képet, hiszen az a kút akkor már valószínűleg rég nem ad vizet. különben is, amikor elmegyek mellette, bágyadt november lesz. hol lesznek akkor már a darazsak is? talán gyerekkoromban sem odajárok vízért, hanem srégen át az úttesten, a településszéli nyomós kúthoz; mégis a kerek marad majd meg jobban az emlékezetemben, mert buszhoz jövet-menet, akár a vasboltnál, akár a távolabbi tanácsbázánál kell le- vagy fölszállni, ott megyek el mellette. gimnazista leszek, amikor nagyapám meghal. akkoriban jobbára már csak a nyári hónapokat töltik otthon nagyszüleim, telente a lányukhoz, keresztanyámékhoz költöznek. a temetés után pedig nem sokkal eladjuk a házat a kiürült istállóval, a porszagú padlással, a nyomasztó tisztaszobával, a konyhapolcokon sorakozó befőttek és a boszorkányos mesék emlékeivel együtt, hogy hamarosan elvaduljon a ház is, az utca is, a falu is. hogy elvaduljon az élet.